

On rau la realitat?

¿Dónde reside la realidad? / Where does reality reside?

Irene de Andrés, Joan Bennassar Cerdà, Cati Cànoves, Diana Coca, Daniel Loves The Sodomites, José Fiol, Núria Marquès, Joan Morey, Albert Pinya, Tomás Pizá, Marta Pujades, Olimpia Velasco, Marcelo Viquez, Nicholas Woods

On rau la realitat?

La història de l'art contemporani situa l'adveniment del *nouveau réalisme* (nou realisme) a finals dels anys 60, quan el crític i teòric francès Pierre Restany proposa denominar així l'obra d'Yves Klein, Arman, Haines, Spoerri, Tinguely, entre d'altres. A pesar de la resistència de Klein sobre la veracitat de la denominació «nouveau», el manifest signat per Restany fou presentat a París i a Milà.

La denominació fou afortunada, especialment entre els artistes francesos, ja que la seva proposta artística evitava i renegava descaradament de la pintura realista, que imperava en l'alacaiut art francès, mentre l'abstracció dominava el panorama artístic (i el mercat) amb l'informalisme (europeu) i l'expressionisme abstracte (americà). El principal objectiu d'aquesta tornada a la realitat s'enfocava en la preeminència de la figura humana i la seva realitat objectiva per establir un diàleg entre l'obra i l'espectador. Així es contraposà a la figuració pop, que prosperà en la nova escena artística dels Estats Units com a corrent anglosaxó sorgit a Londres.

L'home, la seva figura, era un reclam contra la banalització i el consumisme d'una societat que ja mostrava l'opulència econòmica dels països desenvolupats i sorgia com una crítica a un consumisme desmesurat que dominava tota la societat moderna (Tati i els cineastes de la *Nouvelle vague* podrien ser un altre exemple francès de ruptura amb els llenguatges dominants). La individualització de l'artista començava a aparèixer en aquest nou *isme*, que no aguantà més enllà d'una dècada tot i que deixà una empremta encara vigent. D'aquesta manera, el nou realisme sorgí com l'aposta europea al concepte pop, menys crític i exposat a la trivialització del consumisme.

Així fou com al voltant de l'acabat de néixer «nou realisme» sorgiren, paral·lelament, altres manifestacions plàstiques més «afortunades» que la francòfona; per exemple, el *Fluxus*, sota la protecció mediàtica de Joseph Beuys i l'entronització de les noves tecnologies (Paik, Vostell), o l'art pobre, batejat així pel crític Achille Bonito Oliva, encara avui vigent en l'escena artística italiana. Tanmateix, la convivència dels diferents moviments, d'evident perfil local, impregnà tot l'art dels anys 70 i 80 i superà les fronteres de la nacionalitat per assumir una presència més enllà del seu lloc d'origen.

Per què hauríem de parlar de realitat si ja ningú no hi creu, i molt menys els artistes? Si ens fixam en la nova figuració, comprovam que no cerca mostrar la realitat, perquè ja no existeix una sola realitat, sobretot enfront de l'atomització de les variants plàstiques.

La relació d'artistes que formen part d'«On rau la realitat?» no pretén ser una revisió o una reivindicació del realisme, perquè ni és nova ni tampoc no és realista. Malgrat tot, és curiosa l'amplificació de l'eco realista cinquanta anys després i amb artistes nascuts traspassada la dècada dels canvis dels 60, quan molts de nosaltres (els nostres pares, per descomptat) no hem assumit els reptes d'aquella dècada i no qüestionam què dintre passà aquell maig del 68 (cal apuntar que, per al francès Bruno Latour, els vertaders canvis culturals es produïren el 1989).

Certament, l'obra d'aquests artistes no és hereva d'aquells moviments, així i tot, la seva obra està impregnada d'aquells anys que romperen les barreres de l'avantguarda i transitaron nous àmbits, ara consolidats. Anys després, el sociòleg Zygmunt Bauman encertà a denominar el seu assaig *Vida líquida* per descriure la societat contemporània, regida per l'individualisme com a corrent creatiu i solidari en una societat compromesa. Eren els temps d'anàlisi sobre la modernitat i la postmodernitat.

Bauman proposà que «per recuperar (encara que sigui només un moment) la capacitat d'excitar, l'obra d'art ha de ser rescatada de la grisencia quotidiana i convertida en un esdeveniment únic, és a dir, en el contrari d'allò etern»; per això mateix, l'art ens ha de servir d'estímul per viure noves experiències i expressar-les.

Amb «On rau la realitat?» proposam una nova lectura centrada en l'obra de creadors vinculats a les Illes Balears, en concret, artistes nascuts entre les dècades dels 70 i els 90 el procés creatiu dels quals adopta una ruta figurativa, de concepte realista. La selecció reuneix propostes que parteixen del medi pictòric, que inclou la pintura i la fotografia, i es projecten a través de l'exploració d'altres com el vídeo, la instal·lació o la *performance*, i que ens remeten a qüestions com ara l'individu, la perspectiva de gènere, el sistema de l'art, l'entorn urbà i els conflictes sorgits durant el nou mil·lenni, entre altres temes.

L'exposició, integrada per obres procedents de la Col·lecció i complementada amb obra d'artistes no representats en els fons del museu, continua la línia d'Es Baluard d'obrir l'enfocament a una mirada pròpia sobre el treball de la creació actual. La selecció d'obres que presentam —realitzades entre el 2007 i el 2019— parteix d'una realitat pròpia, difusa i personal, desvinculada de moviments conductistes i oberta a significants de més ampli espectre.

Partim de les obres de què disposa el museu i sense una finalitat cronològica. Els dibuixos de **Marcelo Viquez** (Montevideo, 1971) proposen una lectura «clàssica» de les visions dibuixades en tinta xinesa sobre paper. Es tracta d'una sèrie de 21 dibuixos protagonitzats per corbs; així la titula, amb una inscripció tipogràfica agregada a manera de missatge encriptat. La multiplicitat de referències a Poe, Hitchcock o Corman resulta adequada atès el simbolisme que uneix aquest animal de ploma negra amb la cultura moderna i contemporània.

Parlant de societat líquida, Bauman esmentà el nomadisme com un dels eixos sociològics paradigmàtics del conjunt de la societat actual. **Olimpia Velasco** (Madrid, 1970) titula la seva obra *Pulsión Nómada*, en la qual reflecteix clarament l'esperit de la fugida. Dos dibuixos deixen entreveure el destí de la figura humana ennuvolada que s'escapa de l'escena, sense meta. Metàfora de l'alliberament (o no) de l'ésser humà, que romp les arrels que el lliquen al lloc. L'obra de Velasco multiplica les referències d'aquesta societat mixturitzada. Tècnicament, a pesar del realisme clàssic dels dos dibuixos, la peça-objecte està realitzada amb materials tan contemporanis com la resina, el polièster i un acabat refinat, rematat amb laca blanca. Aquesta obra fou la guanyadora del Certamen d'Arts Plàstiques Dijous Bo 2016 d'Inca.

Nicholas Woods (Lynchburg, Virgínia, 1971), amb *Ghost Ryder*, mira la realitat des de la vocació nòmada, com si el lloc no fos de pertinença, sinó un espai compartit. Un ciclista recorr, entre ombres, el carrer d'una zona urbana que l'artista situa a Sóller, el seu lloc de residència en aquella època. Per la llum i l'entorn, el lloc ens suggereix un paisatge desarranjat, entre runes. A pesar de la llum encegadora, el quadre irradia una pulsio entre el desig i el paisatge, habitual en l'obra d'aquest període. Tal vegada és el resultat de la vivència nòmada de l'artista, que ens recorda la sentència de John Berger: «Pintar avui és un acte de resistència que satisfà una necessitat generalitzada i pot crear esperances».

A la seva manera, **Joan Morey** (Sant Llorenç des Cardassar, 1972) també és un nòmada, tant en la seva fisicitat com en la totalitat de la seva obra. Activista i *performer*, l'obra de Morey transita mons propis als quals dota d'un significat més enllà de la realitat i que expressa a partir de les imatges (foto, vídeo, objectes). La seva aposta per a aquesta exposició, *Tour de Force*, bascula entre la denúncia i la representació, sempre sota el compromís social. En aquest cas, es tracta d'un al·legat sobre el virus VIH, en què proposa al públic una reflexió oberta sobre els seus efectes, estigmes i rebutjos, provocats per l'expansió d'aquesta pandèmia els efectes de la qual originaren canvis en el comportament sexual.

Per a **Núria Marquès** (Ciutadella, 1975) la realitat prové dels somnis o de l'insomni. Els seus personatges, proveïts d'aquesta rara personalitat sorgida de l'inconscient, com si fossin tractats des de mons paral·lels, tenen aquesta fantàstica i torbadora presència que els fa irresistibles, entranyables. Dues sèries de dibuixos agrupades amb el títol «The unfairy tales»: «Lasting impressions» i «Sharing mind diseases», creats entre el 2007 i el 2010, resulten petits fragments il·lustrats, irònics o perversos. No són fantasmes ni follets, tot i que podrien ser-ho, semblen inspirats en els enigmàtics *yūrei*, personatges fantasmagòrics creats per la mitologia japonesa.

En canvi, **Diana Coca** (Palma, 1977) mostra a *Voluntary Martyrdom*, de 2012, una imatge de dominació perversa, tant en l'estètica (el vestuari i les cadenes així ho expliciten) com en el desenvolupament, en què actua amb violència sobre alguns objectes de l'espai minúscul, activat amb músiques tan pertorbadores com les de Morphine o Enigma. Després d'un temps durant el qual l'artista participa en la *performance*, un altre personatge abillat amb una disfressa d'os panda irromp a la *performance* per donar-li un altre ritme i unes sensacions menys agressives, amb rítmiques properes al *Chi Kung*, sonoritzades amb peces de Yann Tiersen. Tot plegat en presència d'uns convidats, tal vegada per donar entenent que, al cap i a la fi, és una representació.

Si **José Fiol** (Palma, 1978) fos un artista del Renaixement pintaria els fets a partir del seu efecte en la història, de la seva condició d'actes necessitats de ser reproduïts (pintats) per immortalitzar la seva existència. És clar que no és renaixentista, això no obstant, Fiol fixa la seva mirada en fets i personatges, alguns anònims o oblidats, per recuperar-los a través de la pintura. Uns tenen aparença heroica, altres, en canvi, permeten recuperar moments estrambòtics de l'art, com el que segurament varen viure els deu artistes que participaren a la *performance* de 1995, sobre la qual el pintor realitza la seva pròpia versió. *To lose a performance meter in an anonymous painting* sorgeix després de visionar la fotografia de la *performace* a l'estudi de Cang Xin a Pequín,

un dels participants en aquella obra col·lectiva. El mercat de l'art convertí aquella imatge en mercaderia artística, distinta en cada una de les edicions que realitzaren els participants. La pintura de Fiol redefineix el paisatge des de perspectives diferents.

Les ciutats invisibles d'Italo Calvino sembla que inspiraren l'obra de **Tomás Pizá** (Palma, 1983) per aquesta mirada constant sobre les urbs, una mena de babilònies contemporànies en les quals el rebuig és un element urbà més, inclòs en les rutes del vianant. La conjunció d'arquitectura i pintura genera connivències estranyes i del resultat n'obté paisatges d'una increïble lluminositat, espais neutres o vacus, com ara petits deserts en un contingent de rutes vanes, desproveïdes d'atractiu. Amb tot, a *Arco mediterráneo*, el pintor fixa la mirada en aquests petits paradisos mancats de civilització, com si ens volgués convèncer que el paradís existeix i està en aquest món, en el replec d'un bucle de la pròxima autovia.

En canvi, les pintures de **Cati Cànoves** (Manacor, 1983) revelen l'existència d'una civilització amagada en algunes de les seves pintures sobre fusta. Quadres de petites dimensions que, quan formen un tríptic o un políptic, desvelen personatges l'hàbitat dels quals és en els plecs d'una voràgine de color, revelats amb la finesa d'un traçador de perfils xinès. *El viatge de Leah* és com una síntesi evolutiva de la humanitat, un palimpsest amb personatges anònims, observadors de l'espectador inquiet, dialogants o pensatius en el seu món. Tal vegada estan flipant...

Els debats constants sobre la bellesa en l'art es fan avorrits i innocus, innecessaris. **Daniel Loves The Sodomites** (Ciutadella, 1990) proposa una tornada a l'estètica des de la seva visió de la mitologia clàssica. Les seves obres plantegen posades en escena rigoreses, en les quals l'artista és el personatge principal que du a terme l'execució performativa que envolta l'espectador en una mena d'halo sinistre i electritzant, dominat per una poètica de la transgressió a partir d'un ús eficaç de les tecnologies electròniques. A l'espectador només li resta imbuir-se d'aquest misteri que presenta la seva *Danse Macabre*, expressió màxima de l'hedonisme i la passió.

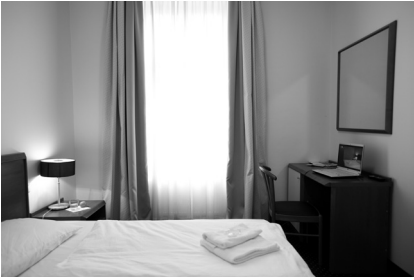
Irene de Andrés (Eivissa, 1985) proposa a *Pokoj s vyhledem na more* (*Room with sea views*) una mirada suggeridora, no exempta de misteri, sobre una habitació buida, aparentment ocupada, la lluminositat i el so de la qual ens transmet la sensació d'un lloc proper a la mar. Podria tractar-se d'una habitació qualsevol en un lloc qualsevol; a poc a poc revela moments de tensió dramàtica, de solitud, d'absència. Realitzat el 2011 a la República Txeca, les imatges, d'una realitat il·lusòria, atrapen l'espectador i tensen aquesta sensació d'ocultació, de secret, que transmet l'obra. Per això és imprescindible contemplar el vídeo fins al sorprenent final.

L'obra de **Joan Bennassar Cerdà** (Palma, 1991) proposa una mirada desacomplexada sobre la influència que els canvis socials exerceixen en els costums i com la cultura esdevé consum apel·lant a la diversió i el temps lliure, i mostra espais on la simulació substitueix la realitat. A través de tres visions antagoniques en l'espai, el fenomen de la massificació turística s'escenifica en tres episodis l'existència dels quals està programada perquè els envaesquin aquests «nous bàrbars» amb l'única finalitat de viure experiències programades. *The sun is gone but we still have the view* (El sol s'ha post, però encara tenim les vistes), tot i que sembli molt radical, és un exemple de com la naturalesa real i la seva imitació són la metàfora del nostre temps, en el qual, com va escriure Guy Debord, «En el món *realment invertit*, allò vertader és un moment d'allò fals».

Nosaltres, de **Marta Pujades** (Palma, 1990), fou l'obra guanyadora del Premi Ciutat de Palma Antoni Gelabert 2016. L'obra d'aquesta artista ha evolucionat al voltant de la fotografia, en la qual sempre ha prevalgut la figura humana, intuïda o directament a manera de retrat. L'obra exposada presenta set retrats a mig fer, com si depenguessin d'un últim disparament en què el flaix donàs a la imatge el sentit final. Així, ha instal·lat dos flaixos muntats amb trípod i paraigües, connectats a sensors de presència que s'activen quan l'espectador s'apropa per observar l'obra. Aquí, la realitat es transmet a través de la llampada que l'espectador rep atrapat per la curiositat, i que incita la idea de realitat immediata, constant.

L'univers creatiu d'**Albert Pinya** (Palma, 1985) rau en una realitat artística pròpia. El seu treball en pintura, escultura o mural es nodreix d'una realitat només existent en la seva personal concepció de l'art i confirma que cada realitat és una nova realitat. La seva capacitat expressiva queda reflectida a *Coreografía de artefactos pictóricos frente a dos personajes observando un frenesí*, una instal·lació realitzada per a aquesta mostra, un mural de grans dimensions que inclou vuit elements escultòrics, que crea un conjunt d'un gran impacte plàstic i formal, subjecte solament a la capacitat de l'artista per generar una realitat en què la participació de l'espectador completarà la seva integració en aquest món tan *sui generis* de l'artista.

Biel Amer

Pokoj s vyhledem na more (Room with sea views), 2011
Instal·lació. Vídeo Full HD (monocanal, color, so, duració: 7') i fotografia en color. Mides variables. Cortesia de l'artista

de Andrés analitza el turisme de masses i els efectes derivats d'aquesta indústria al seu lloc d'origen, l'illa d'Eivissa, i n'amplia la investigació al context europeu i americà per fer palesa la relació entre turisme i colonialisme i aprofundir en la definició de paradís. En l'actualitat, viu i treballa a Madrid.

Irene de Andrés (Eivissa, 1986)

La seva obra és el resultat de processos d'investigació complexos que articula des de la fotografia, el vídeo o la instal·lació, mitjans que esdevenen el suport idoni per explorar en les seves primeres obres els processos tecnològics de creació de la llum i la imatge vinculats a la idea de paisatge. Irene

The sun is gone but we still have the view, 2016
Vídeo, monocanal, color, so. Duració: 16' 10". Es Baluard Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma, donació de l'artista

i tot, a través d'accions de mediació, esdevenen estratègies narratives que incideixen en com es construeixen i es desenvolupen els espais i els objectes, els vincles entre cultura, natura i les estructures econòmiques en la contemporaneïtat. Actualment viu i treballa entre Mèxic i Barcelona.

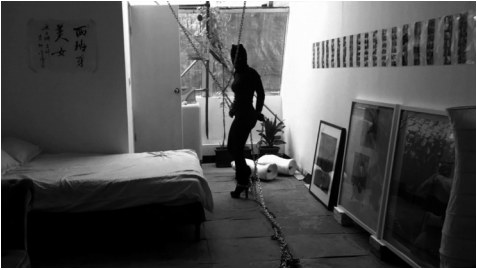

El viatge de Leah, 2013
Acrílic i tinta xinesa damunt fusta. 40 x 135 cm (tríptic)
Col·lecció Antoni Riera Vives

mostren l'interès pels personatges, constantment presents en les seves obres, al principi com a element principal i més endavant evolucionant envers éssers que habiten entre allò fantàstic i allò real, integrats en ambients complexos amb profusió de formes imaginàries. Formes dibuixades amb tinta xinesa sobre fons cromàtics. Obres que obliguen l'espectador a una observació minuciosa. Cati Cànoves, a través de les seves obres, explora el seu món interior i reivindica temes com la situació social i mediambiental. Viu i treballa a Manacor, Mallorca.

Cati Cànoves (Manacor, Mallorca, 1983)

Des dels inicis de la seva trajectòria, la pintura ha estat el seu mitjà d'expressió. Els seus primers treballs

Voluntary Martyrdom, 2012
Vídeo HD, monocanal, color, so. Duració: 42' 42". Es Baluard Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma, donació de l'artista

la fotografia. El seu cos, concebut com a objecte i subjecte alhora, es defineix com a territori d'experimentació i subversió, per a transmetre la tensió d'allò ocult, posant èmfasi en l'esclavitud de l'ésser humà sorgida arran de la dependència tecnològica de la societat actual. Viu i treballa entre Mallorca i Barcelona.

Diana Coca (Palma, Mallorca, 1977)

La destrucció i construcció de la realitat o el control exercit per tots aquells atributs que contribueixen a caracteritzar el cos femení (maquillatge, sabates de tacó...), són els temes recurrents en la seva obra, treballats a partir de la simbiosi entre la *performance*, el vídeo

Danse Macabre, 2017. Vídeo. Monocanal, color, so. Videògrafa: Laura Ribatallada. Duració: 7' 41". Col·lecció de l'artista

gènere i la sexualitat es desvirtua i s'altera. Una obra en què desconstrueix la seva identitat i analitza les relacions entre presència (cos), temps i espai. La *performance* li serveix com a camp d'experimentació del seu propi jo, el seu entorn i l'espectador, i per crear ambients a vegades inhòspits, però també reconciliadors. Viu i treballa entre Menorca i Barcelona.

Daniel Loves The Sodomites (Ciutadella, Menorca, 1990)

La *performance* i el vídeo són els mitjans principals, juntament amb la poesia i la dansa, de què es val Daniel Loves The Sodomites per fer-nos partícips d'un univers en el qual la realitat de la representació del

To Lose a performance meter in an anonymous painting, 2018
Oli damunt lli. 160 x 120 cm. Col·lecció particular

i/o alterar la informació original, que l'espectador pot reconèixer fàcilment per seguir el discurs proposat per l'artista o crear una narració pròpia. Gestiona, juntament amb l'artista Tomás Pizá, Trastero 109, un espai alternatiu que genera projectes *site-specific*. Viu i treballa a Palma, Mallorca.

José Fiol (Palma, Mallorca, 1978)

Treballa sobre la imatge a través de la pintura i el dibuix, recursos plàstics que utilitza com a eina i com a part conceptual del procés en què pren com a punt de partida un registre fotogràfic per extreure una visió diferent de determinats fets històrics que ja han estat representats. Aquests arxius li permeten ampliar

Lasting impressions, 2007
41 x 32 cm
Sharing mind diseases, 2010
150 x 100 cm
Lasting impressions, 2007
100 x 70 cm
Sharing mind diseases, 2010
50 x 70 cm
Lasting impressions, 2007
50 x 70 cm
Sharing mind diseases, 2009
100 x 70 cm
Tècnica mixta damunt paper
Es Baluard Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma

Núria Marquès (Ciutadella, Menorca, 1975)

Artista multidisciplinària, desenvolupa la seva obra a través de la fotografia, el dibuix, l'escultura i el vídeo. El seu discurs, centrat en el jo interior, tracta sobre les pressions psicològiques a les quals ens veiem sotmesos diàriament i el desig de fugir cap a un estat de felicitat permanent i crear el nostre paradís artificial. L'ansietat, la por i la repressió són els temes recurrents a la seva investigació, concebuts com el reflex d'una societat massa exigent i frenètica que porta les persones a situacions extremes de descontrol psíquic. Viu i treballa a Barcelona.

TOUR DE FORCE, 2017
Instal·lació. Vídeo (monocanal, color, so); fotografia (impressió giclée); documents de treball, vestigis de la *performance* i elements relacionats instal·lats dins vitrines. Mides variables
Projecte realitzat en el marc de l'exposició «1.000 m2 de diseg. Arquitectura i sexualitat» al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB). Producció: CCCB i Fundació Han Nefkens, amb la col·laboració de l'Agència de Salut Pública i el Consorci Sanitari de Barcelona. Cortesia de l'artista

que li permet explorar l'acte creatiu, un procés l'eix vertebrador del qual és la forma en què l'individu es relaciona amb els altres, el vincle entre «Amo/Esclau», entre oprimint i opressor. Viu i treballa a Barcelona.

Joan Morey (Sant Llorenç des Cardassar, Mallorca, 1972)

Les referències a la política, la religió, la història de l'art, la filosofia, el cinema, el teatre o al sistema de l'art mateix són característiques de la seva obra, eminentment conceptual i amb una gran càrrega intel·lectual. Joan Morey recorre a múltiples formats, com la fotografia, el vídeo i altres suports de comunicació audiovisual, tot i que és la *performance* el principal vehicle

Coreografia de artefactos pictóricos frente a dos personajes observando un frenesí, 2019
Instal·lació formada per una intervenció mural i vuit peces escultòriques realitzades amb pintura a doble capa i doble laca damunt resina i fibra de vidre:
Artefacto pictórico 1, 2018, 170 x 30 x 30 cm. Col·lecció Drew Aaron & Hana Soukupova, Nova York/ Mallorca
Artefacto pictórico 2, 2018, 115 x 30 x 30 cm. Cortesia Galeria Pelaires
Artefacto pictórico 3, 2018, 60 x 40 x 40 cm. Cortesia Galeria Pelaires
Artefacto pictórico 4, 2018, 56 x 60 x 30 cm. Cortesia Galeria Pelaires
Artefacto pictórico 5, 2018, 48 x 39 x 18,5 cm. Cortesia Galeria Pelaires
Artefacto pictórico 6, 2018, 28 x 39 x 7 cm. Cortesia Martina's Gallery
Artefacto pictórico 7, 2018, 25 x 24,5 x 15 cm. Cortesia Martina's Gallery
Artefacto pictórico 8, 2018, 20 x 30 x 15 cm. Cortesia Martina's Gallery
Dimensions variables. Cortesia de l'artista

succeeix dins i fora del suport pictòric, per jugar amb la percepció de l'espectador. Albert Pinya viu i treballa a Palma, Mallorca.

Albert Pinya (Palma, Mallorca, 1985)

La seva obra està en un procés de metamorfosi i evolució que el condueix a altres mitjans com l'escultura, la instal·lació i recentment el vídeo. Des de la figuració ha emprès un viatge cap als camins de l'abstracció. Una de les línies d'investigació, en la seva pràctica artística, se centra en l'estudi de la derivació, la composició i l'evolució de la pintura i les seves corresponents variacions, limitacions (si és que en té) i possibilitats. En aquest sentit, qüestiona els seus límits més enllà del marc físic i introdueix geometries, laberints i jocs òptics que sembla que entren i surten de l'obra, entre el que

Arco Mediterráneo 04, 2019
Acrílic damunt tela. 290 x 210 cm.
Col·lecció de l'artista

Tomás Pizá
(Palma, Mallorca, 1983)

Artista i arquitecte, troba en la pràctica pictòrica un mitjà a través del qual se submergeix en un procés d'introspecció personal que materialitza en projectes vinculats sovint a la literatura i a la idea de viatge. La seva obra primera es desenvolupa al voltant de la idea de ruïna com a decadència, presa com a punt de partida per reinventar aquest concepte des d'una visió netament contemporània. Aquest *leitmotiv* és subjacent a tot el seu treball posterior i és el rerefons que oculten els seus paisatges figuratius, principalment urbans, que ens transmeten una pèrdua de condició, a vegades només intuïda, el resultat de la qual són inquietants llocs inhòspits i solitaris. Gestiona, juntament amb l'artista José Fiol, Trastero 109, un espai alternatiu al circuit d'exhibició comercial. Viu i treballa a Palma, Mallorca.

Nosaltres, 2015
Instal·lació. Fotografia, vídeo (HD, monocanal, color, so, 11' 50", reproducció continua) i elements d'il·luminació interactius. Mides variables. Es Baluard Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma, dipòsit col·lecció Ajuntament de Palma

Marta Pujades
(Palma, Mallorca, 1990)

Els processos de representació de la identitat a través de la imatge defineixen el fil conductor del procés creatiu de Marta Pujades. El vídeo i la fotografia són els mitjans als quals recorre per articular les seves obres, concebudes com a dispositius que activen la percepció entorn de la construcció social i la subjectivitat, la definició de l'individu i la seva relació amb la resta de la societat, o l'especificitat del mitjà fotogràfic. Viu i treballa a Palma, Mallorca.

Pulsión nómada, 2018
Instal·lació. Dibuix (tècnica mixta damunt paper, díptic, 50 x 65cm c/u) i escultura de resina i polièster. Dimensiones variables. Col·lecció Ajuntament d'Inca

Olimpia Velasco
(Madrid, 1970)

L'escultura, la pintura, la instal·lació, la fotografia, el vídeo, la *performance*, però sobretot el dibuix, d'execució delicada, són els mitjans que li serveixen a aquesta artista per indagar introspectivament en conceptes i emocions que generalment estructura en

dualitats: el temps vs. el no temps, la relació dona-llibertat, la correlació natura-societat i també el binomi arrels-desplaçament, en són alguns. Arbres, espirals, arrels, cases, vegetació, dones i cervells/núvols són algunes de les icones que es repeteixen en les seves obres. Viu i treballa a Palma, Mallorca.

Série «Cuervos», 2010
Tinta xinesa damunt paper. Conjunt de 21 dibuixos. 29,7x 21 cm c/u
Es Baluard Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma

Marcelo Viquez
(Montevideo, Uruguai, 1971)

Viquez es val de la seva pròpia biografia com a recurs creatiu i s'enfronta a les seves obsessions, pors, esperances, desitjos i, sobretot, a les experiències viscudes. Mitjançant el dibuix, la pintura, la instal·lació, la fotografia i el vídeo, articula un retrat crític de la societat des d'una actitud que ell mateix defineix d'*outsider*, sempre des de l'humor i la ironia. Resideix i treballa a Palma, Mallorca.

Ghost Rider, 2010
Polímer sintètic damunt tela. 240 x 203 cm
Es Baluard Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma

Nicholas Woods
(Lynchburg, Virgínia, EUA, 1971)

L'obra de Nicholas Woods –desenvolupada principalment a partir del dibuix i el medi pictòric– gira sobretot al voltant de dos eixos temàtics, el paisatge natural i l'erotisme. El seu procés creatiu, articulad en sèries, és el resultat d'una investigació profunda entorn de la percepció visual de la natura i l'individu, que formula a partir d'una figuració onírica que actualment evoluciona cap a un reduccionisme formal des del qual explora els límits del color. Resideix i treballa a Mallorca.

Comissariat:
Biel Amer, Soad Houman, Catalina Joy

Registre:
Rosa Espinosa

Impremta:
Impremta Bahía

Disseny gràfic:
Ramon Giner

Traduccions:
Àngels Álvarez, Nicola Walters

DP: PM 1175-2019
© de les obres, els artistes
© dels textos, els autors
Fotografies: David Bonet, cortesia dels artistes, Es Baluard

Dates de l'exposició: 20/09/2019 - 12/01/2020

Horari del museu:
De dimarts a dissabte de 10 a 20h
Diumenge de 10 a 15h
Dilluns tancat

esBALUARD | museu d'art modern
i contemporani de palma

GOVERN
ILLES BALEARS

Consell de
Mallorca

Ajuntament de Palma

Fundació d'Art Serra

Plaça Porta Santa Catalina, 10 - 07012 Palma T +34 971 908 200 museu@esbaluard.org www.esbaluard.org